

Deze pagina is overgezet naar een nieuw softwaresysteem en kan in de laatste versie tijdelijk worden bekeken en verder worden bewerkt op:

https://christipedia.miraheze.org/wiki/4e_eeuw_voor_Chr.

De **4e eeuw v.Chr.** omvat de jaren 400 - 301 vóór de geboorte van de Heiland der wereld. Deze eeuw wordt in de tijd opgevolgd door de [3e eeuw v.Chr.](#)

In deze eeuw sticht de Macedoniër Alexander de Grote (356-323 v.C.) een wereldrijk. Het slokt de onafhankelijke Griekse stadstaten op en breidt zich uit tot aan de grenzen met India. Daarmee begint het hellenistische tijdperk (323-27 v.C.), waarin de Griekse cultuur zich over het Middellandse-Zeegebied en het Nabije Oosten verspreidt. Na Alexanders dood (323 v.C.) verdelen zijn generaals de veroverde gebieden. De stad Ur, de vaderstad van [Abram](#) in Zuid-Tweestromenland, wordt verlaten, omdat de Eufraat zijn loop wijzigde^[2].

Indeling van dit artikel

359 v. Chr.	3
358 v. Chr.	3
336 v. Chr.	3
334 v. Chr.	3
333 v. Chr.	3
332 v. Chr.	4
331 v. Chr.	4
329 v. Chr.	4
327 v. Chr.	4
326 v. Chr.	4
325 v.Chr.	5
324 v. Chr.	5
323 v. Chr.	5
322 v. Chr.	5
319 v. Chr.	6
317 v. Chr.	6
316 v. Chr.	6
314 v. Chr.	6

311 v. Chr.	6
310 v.Chr.	6
309 v. Chr.	7
305 v. Chr.	7
303 v. Chr.	7
301 v. Chr.	7
Bron	8
Voetnoten	8

359 v. Chr.

Philippus II wordt koning van Macedonië. Hij regeert tot 336 v. Chr.

358 v. Chr.

Tijdens de zogeheten Derde Heilige Oorlog (358-346 v.Chr.) krijgt de Macedonische koning Philippus II de leiding over Griekenland.

336 v. Chr.

De Macedonische koning Philippus II wordt vermoord. Zijn zoon Alexander neemt zijn plaats in. Diens heerschappij duurt tot zijn vroegtijdige dood in 323.

334 v. Chr.

In Athene sticht Aristoteles zijn school voor wijsbegeerte.

Alexander de Grote begint een veldtocht tegen erfvijand Perzië, dat een groot gebied in het Midden-Oosten beheerst.

Kaart [\[3\]](#): Rijk van Alexander de Grote.
(Klik op de kaart om deze te vergroten)

333 v. Chr.

Slag bij Issus, Alexander verslaat Darius III.

De Griekse veroveraar Alexander de Grote verslaat bij Issus (of Issos) het Perzische leger onder aanvoering van koning Darius III. Darius ontkomt. Daarna trekt Alexander op richting Libanon en Egypte.

Tyrus, een Fenicische stad gelegen op een eiland ongeveer 800 meter van de kust, weigerde zich over te geven. Alexander legt een dam aan om het eiland met het vaste land te verbinden en de stad via de dam aan te vallen. Na een belegering van zeven maanden wordt de stad ingenomen. Alle gevangenen genomen mannelijke inwoners worden gekruisigd.

332 v. Chr.

Alexander de Grote verovert Juda en Egypte.

Alexander de Grote verovert Juda en komt in Jeruzalem. Jaddua wordt gezegd hogepriester geweest te zijn in de dagen van Alexander de Grote. De Joodse geschiedschrijver Josefus Flavius bericht dat Jaddua de veroveraar tegemoet ging, toen deze voorttrok om Jeruzalem te verwoesten. Alexander was zo getroffen over deze hogepriesterlijke verschijning, en de boodschap die Jaddua gaf, namelijk dat van Alexander in de boeken der profeten van Israël gesproken was, als de overwinnaar der wereld, dat hij de stad spaarde en aan de Joden grote voorrechten schonk^[1].

Over ene Jaddua als nakomeling van de hogepriester Jozua (of Jesua) bericht het bijbelboek Nehemia:

*Ne 12:10 Jesua nu gewon Jojakim, en Jojakim gewon Eljasib, en Eljasib gewon Jojada,
Ne 12:11 En Jojada gewon Jonathan, en Jonathan gewon Jaddua.*

Bij het beleg van de stad Gaza raakt Alexander aan zijn schouder gewond.

De Macedonische generaal Parmenion wordt aangesteld tot gouverneur van Syrië.

Daarna verovert Alexander Egypte en laat zich daar tot farao van Egypte uitroepen. In Mephis brengt hij offergaven aan de Egyptische goden. Elders bewijst hij eer aan de Egyptische god Ammon en wordt hij erkent als zoon van de Griekse oppergod Zeus. Alexander sticht aan de nijldelta de havenstad Alexandrië en geeft een Griekse architect de bouwopdracht. Bijna 1000 jaar lang zal Alexandrië de hoofdstad van Egypte zijn.

331 v. Chr.

Alexander de Grote verslaat voor de tweede maal, bij Gaugamela, de Perzische koning Darius III, die wederom ontkomt. Daarna neemt Alexander de Perzische hoofdsteden Babylon, [Susan](#) en Persepolis in.

329 v. Chr.

Alexander komt in Bactrië (Centraal-Azië)

327 v. Chr.

327-325 tocht van Alexander naar Indië.

Alexander de Grote trekt naar India. Hij wilde zijn tocht voorzetten tot het einde van de wereld, dat volgens hem bij de monding van de rivier de Ganges was.

326 v. Chr.

In mei slag aan de rivier de Hydaspes: Alexander de Grote verslaat de Indische koning Poros. Alexander sticht de stad Bucephala, genoemd naar zijn omgekomen paard. Porus sluit een alliantie met het Macedonische Rijk. Het Macedonische leger komt bij de rivier de Hyphasis (Beas) in opstand tegen Alexander. Mouterij van de troepen. Alexander wordt hierdoor gedwongen terug te keren.

De Macedonische admiraal Nearchus vaart met een vloot de rivier de Indus af en bereikt na maanden de Indische Oceaan.

325 v.Chr.

Alexander de Grote trekt met het Macedonische leger door de woestijn van Gedrosië (Pakistan). Nearchus bereikt met de Macedonische vloot de Perzische Golf. In het najaar bereiken de Macedoniërs volledig uitgeput Persepolis.

324 v. Chr.**Alexandrinische rijk.**

Cleander, broer van de Macedonische generaal Coenus wordt beschuldigd van afpersing en geëxecuteerd. Alexander de Grote trouwt in Susa voor de tweede maal, met Stateira II de oudste dochter van Darius III. In Susa treden in een massabruiloft 10.000 Macedoniërs van adellijke afkomst met Perzische bruiden in het huwelijk.

Alexander ontvangt in Babylon afgezanten uit Carthago, Gallië, Italië en Spanje. Hephaestion, vriend en geliefde van Alexander de Grote overlijdt in Ecbatana na hoge koorts aan indigestie.

In de winter begint Alexander de Grote een strafexpeditie tegen de Kassieten in de heuvels van Lorestan.

323 v. Chr.**Dood van Alexander in Babylon.**

Alexander de Grote overlijdt op 13 juni op 32-jarige leeftijd in het paleis van Nebukadnezar II in Babylon aan een plotselinge koorts, mogelijk veroorzaakt door een longontsteking.

Begin van de Diadochenstrijd.

Na de dood van Alexander in Babylon breken er vrijwel meteen oorlogen uit tussen de diadochen over de opvolging van de troon over dit reusachtige rijk.

Van 323 - 322 is de *Lamische Oorlog* (Oudgrieks: ???????? / Lamiakón pólemos), een oorlog in Griekenland. Athene en haar geallieerde stadstaten op het vasteland van Griekenland kwamen in opstand tegen Macedonië. Het was de laatste oorlog waarin de Atheners een centrale rol speelden.

322 v. Chr.

De Rijksdeling van Babylon in 322 v.Chr. zorgde voor een nieuwe staatsorde waarin Alexanders zwakzinnige broer Philippos Arrhidaios en zijn pasgeboren zoon Alexander IV koning zouden zijn, met Perdikkas als regent. De diadochen (opvolgers van Alexander) spraken af om als een eenheid te regeren,

maar daar kwam niets van terecht, omdat ze tegen elkaar oorlogen voerden in plaats van tegen de omringende volkeren die het rijk bedreigden.

322 - 320 Eerste Diadochenoorlog.

De **Lamische oorlog**, begonnen in 323 v.C., wordt ternauwernood bedwongen door de regent Antipater (Lamische Oorlog 323-322 v.Chr.), die na de moord op Perdikkas in 321 v.Chr. rijksregent werd. De doorslaggevende veldslag in de Lamische oorlog was de Slag bij Crannon (322 v.Chr.) tussen de Macedonische strijdkrachten van Antipater en Craterus enerzijds en de rebellerende Zuid-Griekse strijdkrachten geleid door de Atheners anderzijds. De volledige Macedonische overwinning markeerde het einde van de vrijheid die de Griekse stadstaten genoten boven de Macedonische hegemonie in Griekenland.

319 v. Chr.

319 - 316/315 Tweede Diadochenoorlog, tussen de Macedonische Rijksregent Polyperchon en Eumenes van Cardia enerzijds en de satrapen Kassander en Antigonos Monophthalmos anderzijds. Allen waren zij diadochen (= opvolgers) van Alexander de Grote, op wiens erfenis zij aanspraak maakten.

317 v. Chr.

Met de formele koningen Philippus Arrhidaeus, de halfbroer van Alexander, en Alexander IV, de zoon van Alexander, liep het slecht af. Alexander de Grote's moeder Olympias liet Philippus Arrhidaeus in 317 v.Chr. vermoorden om zo haar kleinzoon Alexander IV alleen op de troon te krijgen, maar Kassander liet hem terechtstellen in 310 v.Chr.

316 v. Chr.

De Babylonische satraap Seleucus I moet in 316 v.Chr. zijn satrapie ontvluchten. Hij zoekt zijn heil aan het hof van Ptolemaeus, satraap van Egypte.

314 v. Chr.

314 - 311 Derde Diadochenoorlog, tussen de machtige satraap Antigonos Monophthalmos en zijn zoon Demetrios Poliorketes enerzijds en de Macedonische Rijksregent Kassander en de satrapen Lysimachos, Ptolemeus en diens generaal Seleucus anderzijds. Allen waren zij diadochen van Alexander de Grote, op wiens erfenis zij aanspraak maakten.

311 v. Chr.

Seleucus I keert uit terug naar Babylonië. Hij laat zich uitroepen tot strateeg van Azië. Dit brengt hem in conflict met de satraap van Midden-Anatolië Antigonos I Monophthalmos, die zojuist rijksregent was geworden. Dit conflict mondt uit in de Babylonische Oorlog (311-309 v.Chr.). Daarna moest Antigonos Seleukos erkennen als heerser over de oostelijke gebieden van het rijk.

310 v.Chr.

Nadat eerder medekoning Philippus Arrhidaeus in 317 was omgebracht, wordt in 310 Alexander IV terechtgesteld op last van Kassander. In feite hebben de beide koningen nooit enige macht gehad; die lag

bij de rijksregenten, hoewel dezen deden alsof de koningen heersten. Nog tot 304 v.Chr. hield men in officiële documenten de schijn op dat Alexander IV nog steeds leefde en koning was over het rijk.

309 v. Chr.

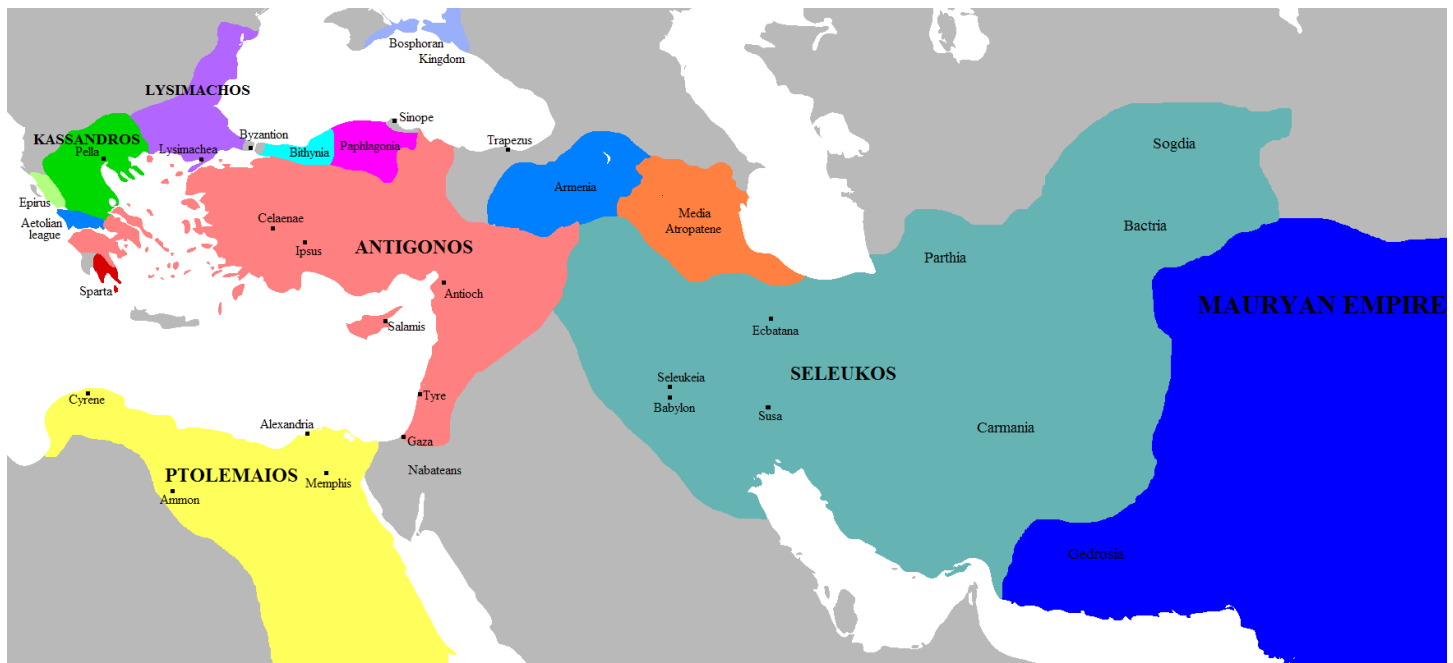
De Babylonische Oorlog (311-309 v.Chr.) eindigt, waarna Antigonos moet erkennen dat Seleukos heerser is over de oostelijke gebieden van het rijk.

305 v. Chr.

Antigonos Monophthalmos en zijn zoon Demetrios Poliorketes roepen zichzelf uit tot koningen over het gehele Alexandrinische rijk. Andere diadochen volgden hun voorbeeld en eisten eveneens Alexanders erfenis op. De oorlog wordt nu openlijk gevoerd.

Lysimachus wordt koning van Thracië.

303 v. Chr.

Kaart ^[4]: Diadochten ca. 303 v. Chr.
(Klik op de kaart om deze te vergroten)

301 v. Chr.

In de slag bij Ipsos (301 v.Chr.) verslaat het coalitieleger van Seleucus I en Lysimachos Antigonus I in Phrygië. Antigonus sneuvelt. Deze veldslag bezegelt de splitsing van het Macedonische Rijk in vier delen:

- Seleucus I Nicator wordt koning over Mesopotamië, Syrië, Perzië en het huidige Afghanistan en Beloetsjistan
- Ptolemaeus I wordt koning over Egypte en Palestina
- Lysimachus wordt koning over Thracië en West-Anatolië
- Kassander wordt koning over Macedonië en Griekenland.

Seleucus I Nicator voegt Syrië en de helft van Klein-Azië aan zijn rijk toe, Ptolemaeus I verovert Tyrus. De stad Antigoneia wordt door Lysimachus omgedoopt tot Nicaea ter ere van zijn vrouw Nikaia. Nicea zou later bekend worden om het concilie van Nicea, waarin het Arianisme werd verworpen.

Bron

Art. [301 v. Chr.](#) op Wikipedia.nl. Tekst hieruit is verwerkt op 9 aug. 2013.

Art. [326 v. Chr.](#), [325 v. Chr.](#), [324 v. Chr.](#), op Wikipedia.nl. Tekst hieruit is verwerkt op 10 aug. 2013

Voetnoten

[1. ?](#) Aldus het bijbelcommentaar van Dächsel, Van Lingen en Van Griethuijsen bij Neh 12:11.

[2. ?](#) Anthony Mason, *Oude beschavingen*. Serie: Wie weet het? (A'dam, Brussel: Reader's Digest NV, 2006. Oorspr. The Ancient World, 2004) blz. 48.

[3. ?](#) Kaart ontleend van Zaine Ridling (red.), *Bible Atlas*. Access Foundation. De gebruiksvergunning is: attribution, non-commercial.

[4. ?](#) Kaart ontleend aan Wikipedia, [bronpagina](#), 9 aug. 2013. De kaart is auteursrechtelijk in het publieke domein.